

РЕШЕНИЕ

№ 210

гр. София, 09.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-4, в публично заседание на четвърти февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Никола Чомпалов

при участието на секретаря Анелия Й. Груева
като разгледа докладваното от Никола Чомпалов Търговско дело № 20211100900804 по описа за 2021 година

СГС е сезиран с искова молба от „АГ Б.“ ЕООД, с която е предявен срещу ЗАД“ А.“ АД иск с правно основание чл.432 ал.1 КЗ за сумата от 49 243,84 лв. Твърди се от ищеца, че на 12.03.2020 г. в качеството на собственик е натоварил 11 бр.тръби на т.а.“Ман“ с рег.***** и полуремарке с рег.Н *****, а превозвач на товара е „Г.Т.“ ЕООД, но е настъпило ПТП, от което е бил увреден товарът, след което е бил изготвен от аварийен комисар протокол N 4816/20.03.2020 г. Сочи се от ищеца, че отговорността на превозвача „Г.Т.“ ЕООД е покрита от ответника по силата на застрахователна полица от 10.04.2019 г. и анекс към нея. Иска се от ищеца ответникът да бъде осъден да плати сумата от 49 243,84 лв. – застрахователно обезщетение.

Ответникът е подал писмен отговор, с който е направил възражение за давност от една година по чл.378 ТЗ и чл.76 ЗАП. Освен това се оспорва от ответника, че ищецът е собственик на товара, защото доставката на тръбите е част от договор за възлагане на обществена поръчка от „Б.“ ЕАД, който няма данни да е възложил на ищеца да извършва дейности по договора. Сочи се, че с предаване на тръбите на превозвач е настъпило преминаване на собствеността върху тях в полза на купувача „К.И. И.И.“ – клон България, а стойността на тръбите е авансово платена от получателя. Поддържа се, че ищецът видно от констативния протокол от 14.03.2020 г. е следвало да замени тръбите, което не е сторил. Оспорва се вредите да са настъпили в резултат на обстоятелства, за които превозвачът носи отговорност, поради което не е налице покрит застрахователен риск. Прави възражение за изключен риск по т.4.22 от Общите Условия, защото тръбите са паднали от ремаркетото поради неподходящо натоварване и невзети обичайни предохранителни и предпазни мерки. Искът се оспорва като завишен по размер и с възражение по чл.71 ал.3 ЗАП.

Ищецът е подал становище, с което поддържа предявения иск с довода, че възражението

за погасителна давност е неоснователно, защото през време на извънредното положение и до произнасяне на застрахователя не тече давност. Сочи се от ищеца, че към настъпване на събитието е бил собственик на тръбите, защото рискът и собствеността върху тях преминават се поемат от „К.И. И.И.“ – клон България едва при доставката им в участъци ОС Беглеж – КВ Д. – КВ Б. – КВ К. които се намират в Северозападна България.

Представена е застрахователна полица за застраховка „отговорност на превозвача на товари по шосе“ от 10.04.2019 г., от която се установява, че между „Г.Т.“ ЕООД и ответника е възникнало застрахователно правоотношение, по което ответникът е поел задължението да носи риска от възникване на отговорност за застрахования от неизпълнение на задълженията му по договори за превоз.

С добавък N 1/10.10.2019 г. страните по застрахователния договор са се съгласили предмет на застрахователно покритие да са превози, извършвани от застрахования с влак с рег. N *****

Представени са Общите Условия по застраховка „Отговорност на превозвача на товари по шосе“.

Представена е заявка от 11.03.2020 г., от която се установява, че „Л.Т. и Ко“ ЕООД е възложил на „Г.Т.“ ЕООД да извърши превоз на товар от гр.Варна до с.Т. с влак с рег. N *****

Представена е товарителница за обществен автомобилен превоз в страната N 378569/12.03.2020 г., от която се „Г.Т.“ ЕООД е приел за превоз товар - тръби, който следва да се превози с влак с рег. N ***** до с.Т. и да се предаде на „К.И.“.

Представен е протокол за ПТП от 12.03.2020 г., в който се сочи, че водачът на влак „Ман“ с рег. N ***** поради несъобразена скорост при ляв завой е загубил контрол и е излязъл извън платното за движение.

Представено е наказателно постановление от 25.03.2020 г. на ОДМВР, с което на Г. Ив. Г. е наложено административно наказание „глоба“ за това, че на 12.03.2020 г. при управление на влак с рег. N ***** поради несъобразена скорост е предизвикал ПТП.

Представен е аварийен протокол N 4816/20.03.2020 г., че на 16.03.2020 г. при предаване на товар в с.Т., превозен от на „Г.Т.“ ЕООД, е констатирано, че 11 бр.тръби са повредени и негодни за употреба.

Представен е констативен протокол и споразумение от 14.03.2020 г. към споразумение за доставка на тръби, от който се установява, че „К.И. И.И. – клон България“ и ищеца е постигнато съгласие, че превозените до с.Т. 11 бр. тръби са деформирани, поради което е невъзможно да се вложат в газопровода.

Представена е фактура N 124/16.03.2020 г., от която се установява, че между „К.И. И.И. – клон България“ и ищеца е сключен договор за продажба на тръби.

Установява се от заключението на СТЕ, че превозените 11 бр.тръби са негодни за употреба по предназначение и че са били на стойност 53 594,56 лв., а вредата възлиза на

49 243,84 лв. Остатъчната им стойност възлиза на 49 243,84 лв. – на колкото възлиза стойността им по фактура N 124/16.03.2021 г. Сочи се от в.лице, че критичната скорост на товарния автомобил е била 30 км/ч., което е причина за произшествието. Вещото лице е констатирало, че за укрепване на тръбите са били поставени колани, а поради центробежни сили товарът е излетял надясно.

Представено е споразумение N 1/19.12.2019 г. за доставка на тръби, от което се установява, че между „К.И. И.И. – клон България“ и „Г.Т.“ ЕООД е възникнало правоотношение, по което „Г.Т.“ ЕООД е поел задължението да произведе и достави тръби до Пристанище Варна.

Установява се от заключението на СТЕ, изготвена от в.лице Е., че водачът на т.а. „Ман“ с рег. N *****на ляв завой е напуснал пътното платно от дясно и при навлизане в канавката се е наклонил надясно. Според в.лице процесният завой може да се продълее без занасяне със скорост от 27,53 км/ч. При движение с по-висока скорост и при внезапно намаляване на скоростта поради намаляване скоростта на движещ се отпред автомобил е невъзможно да се предотврати произшествие. Според в.лице процесният товар е следвало да се обезопаси с 5 бр.колани, както и с поне три клина на страна, но по делото няма данни това да е сторено.

В показанията на св.Г. се изнасят факти за това, че след натоварване на тръбите поради намаляване скоростта на движещия се пред него л.а.Ауди“ с варненска регистрация е намалил скоростта и е навлязъл в насрещното платно, след което се е върнал в своето платно, но управляваният от него товарен автомобил се наклонил надясно и е спрял в канавката. Сочи се от свидетеля, че при натоварване на тръбите са поставени 12 колана от него, които са скъсани при аварията, а по дължината на ремаркетото е имало три на брой П-образни стоки, както и монтирани винкели за стабилизирането им. Клинове не са били поставени.

Установява се от показанията на св.Т., че за процесния превоз са били натоварени 11 тръби, а шофьорът на автомобила е участвал при тяхното укрепване – сложил е три реда колани. Освен това автомобилът е разполагал с П-образни профили, както и с дървени трупчета с отвори за тръбите. Свидетелят е указвал на шофьора по какъв начин да се обезопасят тръбите.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предмет на спора пред първоинстанционния съд е иск с правно основание чл.432 КЗ.

Установи се от представената по делото застрахователна полица N 19 205 1003 ***** от 10.04.2019 г. за застраховка „отговорност на превозвача на товари по шосе“ и от добавък N 1/10.10.2019 г., че между „Г.Т.“ ЕООД и ответника е сключен застрахователен

договор, по който ответникът в качеството на застраховател е поел задължението да носи риска от възникване на отговорност за „Г.Т.“ ЕООД в качеството му на превозвач за превози, извършвани с влекач с рег.Н ***** през периода 11.04.2019 г. - 10.04.2020 г.

Процесният застрахователен договор представлява подвид на договора за застраховка „гражданска отговорност“, защото в застрахователната полица изрично се сочи, че покритият застрахователен риск **се изразява в „отговорността на превозвача на товари по шосе“**, а в т.І.І от Общите Условия е предвидено, че се покрива и отговорността на застрахования в качеството на **превозвач** при превоз на товари. Това означава, че предмет на поетото от застрахователя покритие е рискът от възникване на отговорност на превозвача за вредите от неизпълнение на негово задължение по договор за автомобилен превоз на товари /**решение № 127 от 05.02.2020 г. по т.д. № 2957/2018 г., Т. К., І Т. О. на ВКС, решение № 118 от 20.07.2017 г. по т.д. № 2179/2016 г., Т. К., І Т. О. на ВКС, както и в решение N 27/29.07.2016 г. по т.д. N 2415/14 г. на ВКС, Т.К., ІІ Т.О./**. Това означава, че за отношенията от застрахователния договор се прилагат правилата на чл.429 – чл.435 КЗ, а не правилата на чл.419 ТЗ.

През действие на застрахователното правоотношение е възникнало правоотношение по договор за автомобилен превоз на стоки, сключен между застрахования превозвач „Г.Т.“ ЕООД и „Л.Т. и Ко“ ЕООД. По този договор за превоз застрахованият „Г.Т.“ ЕООД в качеството на превозвач е поел задължението да извърши превоз на стоки /тръби/ от пристанище Варна до с.Т.. Наличието на правоотношение по договор за автомобилен превоз се установява от заявка от 11.03.2020 г., с която „Л.Т. и Ко“ ЕООД е възложил на застрахования „Г.Т.“ ЕООД да извърши чрез влекач с рег.Н ***** превоз на товар /метални тръби/ от гр. Варна до с.Т..

В товарителница за обществен автомобилен превоз N 378569/12.03.2020 г. се сочи, че „Г.Т.“ ЕООД е приел за превоз товар - тръби, натоварени с влекач с рег. N ***** а за изпращач на товара е посочен „Пристанище Варна“ ЕАД. Обстоятелството, че за изпращач на товара не се сочи „Л.Т. и Ко“ ЕООД, е ирелевантно, защото с подаването на заявката за автомобилен превоз от страна на „Л.Т. и Ко“ ЕООД и нейното приемане от страна на „Г.Т.“ ЕООД е сключен договорът за автомобилен превоз.

По делото е представена товарителница N 7284/13.03.2020 г., която обаче по твърдения на ищеца е за превоз, извършен **след настъпване на произшествието**, защото превозвачът „Г.Т.“ ЕООД не е могъл след произшествието да довърши превоза. Следователно за спорното материално право е релевантен договорът за превоз, сключен между превозвача „Г.Т.“ ЕООД и „Л.Т. и Ко“ ЕООД по заявка от 11.03.2020 г.

Товарът по сключения между „Г.Т.“ ЕООД и „Л.Т. и Ко“ ЕООД договор за автомобилен превоз е приет за превоз и натоварен на влекач с рег. N ***** който е визиран в добавък N 1/10.10.2019 г. Това означава, че в обхвата на поетата от ответника застрахователна закрила попада отговорността на „Г.Т.“ ЕООД в качеството на превозвач за вредите от неизпълнение на задължението му по сключения с „Л.Т. и Ко“ ЕООД договор за превоз по заявка от 11.03.2020 г.

От протокола за ПТП, аварийен протокол N 4816/20.03.2020 г., заключението на СТЕ, изготвено от в.лице Н.П., и от заключението на СТЕ, изготвено от в.лице Е., преценени в съвкупност, се установява по несъмнен и категоричен начин фактът, че след ПТП на 12.03.2020 г. превозваните от застрахования превозвач „Г.Т.“ ЕООД с влекач с рег. N *****тръби са били повредени и станали негодни за ползване по предназначение. В този случай съдът приема, че е налице неизпълнение на задължението на застрахования превозвач „Г.Т.“ ЕООД по сключения с „Л.Т. и Ко“ ЕООД договор за превоз, защото предадените за превоз стоки са били доставени повредени и негодни за ползване. Неизпълнението на задължението на превозвача „Г.Т.“ ЕООД по договора за автомобилен превоз от 11.03.2020 г. представлява факт, който на основание чл.373 ал.1 ТЗ, вр. с чл.67 Закон за автомобилните превози поражда договорна отговорност за превозвача.

От страна на ответника е релевирано възражение, че са налице факти, които изключват отговорността на превозвача. В качеството на застраховател „гражданска отговорност“ ответникът има право на основание чл.432 ал.2 КЗ да релевира такова възражение. Това е така, защото отговорността на застрахователя е функционално обусловена от отговорността на застрахования превозвач, т.е ако е налице основание за изключване отговорността на превозвача, е налице и основание за изключване на отговорността на застрахователя.

Според съда възражението, че вредите са настъпили в резултат на обстоятелства, за които превозвачът не носи отговорност, е неоснователно. От събраните по делото доказателства /протокол за ПТП, заключението на СТЕ, изготвено от в.лице П., заключението на СТЕ, изготвено от в.лице Е. и наказателно постановление от 25.03.2020 г. на ОДМВР/ се установява фактът, че процесното ПТП е настъпило поради поведението на водача на влекач с рег. N ***** който се е движел с несъобразена скорост. Съдът не кредитира за верни показанията на св.Г., че причина за произшествието е намаляване на скоростта на движещ се пред него л.а.“Ауди“, защото в тази част показанията му не се подкрепят от другите събрани по делото доказателства. Но дори и да се приеме, че движещ се пред него л.а.“Ауди“ внезапно е намалил скоростта, съдът намира, че водещ фактор за настъпване на произшествието е обстоятелството, че св.Г. се е движел с несъобразена скорост. Този фактически извод се подкрепя от обясненията на в.лице Е., изнесени в съдебното заседание на 16.12.2021 г. В случая е налице „грешка на водача“ по смисъла на чл.68 ал.2 ЗАП, поради което не е налице основание за освобождаване на превозвача от отговорност.

Според съда възражението на ответника за изключен риск по т.4.22 от Общите Условия е основателно. Това е така, защото от заключението на СТЕ, изготвено от в.лице П., се установява фактът, че тръбите са изпаднали от ремаркетото поради неподходящо натоварване и невземането на необходимите предпазни мерки. За укрепването на тръбите според в.лице П. е било необходимо освен колани да се поставят и дървени подложки, но такива не са били поставени. Съдът на основание чл.172 ГПК не кредитира показанията на св.Т. в частта, в която се сочи, че влекачът е разполагал с дървени трупчета с отвори, в които са поставени тръбите, защото свидетелят е осъждан за престъпление по чл.155 ал.1 НК, а освен това показанията му са дадени **след изслушване** на вещите лица по

двете СТЕ. Тези показания са в противоречие и с аварийен протокол N 4816/20.03.2020 г., в който се сочи, че товарът е бил обезопасен единствено с колани, но не е отбелязано натоварените тръби да са били обезопасени чрез дървени подложки, респ. трупчета.

Доказателственият извод, че при натоварване на металните тръби не са били взети необходимите предпазни мерки, се подкрепя и от заключението на СТЕ, изготвено от в.лице Е., от което се установява, че с оглед теглото на товара коланите е следвало да бъдат с определена издръжливост, но по делото няма данни за това какви точно колани са ползвани за укрепване на товара. Освен това в обясненията на в.лице П. в съдебното заседание на 05.11.2021 г. се сочи, че при използване на дървени подложки вероятността да настъпи увреждане на товара е много по-малка.

Съвкупната преценка на обсъдените по-горе доказателства и на аварийния протокол N 4816/20.03.2020 г., в който липсва отбелязване за използване на дървени подложки и на метални детайли, налага фактическия извод, че товарът не е бил обезопасен чрез дървени подложки и чрез колани с необходимата издръжливост по Наредба N 7 от 27.04.2018 г., ДВ бр.39 от 11.05.2018 г., респ. чрез метални детайли. След като товарът не е бил обезопасен чрез поставянето му на дървени подложки, каквито не са описани в аварийния протокол, респ. чрез метални детайли, съдът приема, че не е бил подходящо натоварен, поради което е налице изключен риск по т.4.22 от Общите Условия и застрахователят е освободен от отговорност.

В показанията на св.Г. се сочи, че ремаркетът е разполагало с П-образни стойки, но за наличието на такива стойки други данни няма. В съдебното заседание на 05.11.2021 г. в.лице П. изрично е заявила, че при наличие на издигнати метални детайли, вероятността да се изхлузят тръбите е по-малка, но в аварийния протокол не е описано да са ползвани такива елементи.

При тези факти съдът намира, че водещ фактор за увреждането на превозваните метални тръби е неподходящото натоварване - т.IV,4.22 от Общите Условия, което като факт следва да се квалифицира и като непредприемане на необходимите предпазни мерки – чл.395 ал.1 и ал.4 КЗ, поради което застрахователят има право да откаже плащане на застрахователно обезщетение. Само на това основание искът следва да се отхвърли.

За пълнота на изложението следва да се спомене, че от заключението на СТЕ, изготвено от в.лице П., се установява, че превозваните тръби макар и негодни за употреба по предназначение имат остатъчна стойност, която възлиза на **49 243,84 лв.** В този смисъл съдът приема, че увредената страна по процесния договор за превоз не е претърпяла вреда на стойност 49 243,84 лв., защото тръбите, макар и да не могат да се вложат при изграждане на газопровода, са запазили своята стойност от 49 243,84 лв.

Повреждането на тръбите и невъзможността да се вложат при изграждане на газопровода би могло да доведе до вреди, изразяващи се в стойността на закупените на тяхно място по-скъпи тръби, но ищецът не извежда формирането на размера на вредата по този начин. Фактите по делото не сочат вредата да възлиза на 49 243,84 лв. – на колкото възлиза

стойността на тръбите по фактура N 124/16.03.2021 г. – според заключението на в.лице П..

На следващо място – вземането за застрахователно обезщетение по чл.432 ал.1 КЗ принадлежи на този, който е увреден от неизпълнението на задължението на превозвача по договора за превоз. В случая договорът за превоз, по който превозвач е застрахованият „Г.Т.“ ЕООД, е сключен със заявителя „Л.Т. и Ко“ ЕООД. Това означава, че именно „Л.Т. и Ко“ ЕООД е увреден от неизпълненото задължение на превозвача „Г.Т.“ ЕООД. Ищецът не е страна по договора за превоз, сключен със заявка от 11.03.2020 г., поради което няма право на обезщетение за вредите, настъпили от неизпълнение на задълженията на превозвача по този договор.

Изложените в исковата молба и в становището от 23.11.2021 г. доводи сочат, че ищецът извежда своята легитимация да води иска въз основа на твърдението, че е собственик на повредените при превоза вещи, но собствеността върху товара е ирелевантен факт за възникването на вземане за застрахователно обезщетение по застраховка „отговорност на превозвача на товари по шосе“. При този вид застраховка възникването на вземане за застрахователно обезщетение е обусловено от наличието на правоотношение по договор за превоз, сключен със застрахования превозвач. Собствеността върху товара би имало значение при застраховка по чл.419 КЗ.

Сключеното на 14.03.2020 г. споразумение между „К.И. И.И. – клон България“ и ищеца не поражда никакво действие досежно вземането за застрахователно обезщетение по процесния застрахователен договор „отговорност на превозвача на товари по шосе“, защото никой от тях не е застрахован по него, а получателят на товара „К.И. И.И. – клон България“ не е и страна по сключения договор за превоз по заявка от 11.03.2020 г.

С оглед на изложеното съдът намира, че предявеният иск следва да бъде отхвърлен.

Мотивиран съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „АГ Б.“ ЕООД срещу ЗАД“ А.“ АД иск с правно основание чл.432 ал.1 КЗ за сумата от 49 243,84 лв. – застрахователно обезщетение по застрахователна полица N 19 205 1003 *****/10.04.2019 г. за застраховка „отговорност на превозвача на товари по шосе“.

ОСЪЖДА „АГ Б.“ ЕООД, ЕИК *****, гр.София, бул.*****, да заплати на ЗАД“ А.“ АД, ЕИК ***** гр.София, ул.“****”, съдебни разноси в размер на 600 лв.

Решението може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски градски съд: _____